

**Міністерство освіти і науки України  
Полтавський державний аграрний університет**



# **АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

**V Всеукраїнська науково-практична конференція  
(6 грудня 2022 р.)**



**м. Полтава 2022**

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів  
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 28.11.2022 р.).

**Редакційна колегія:**

– **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, в. о. ректора Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 230 с.

До збірника матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

НАПРЯМИ ТА ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ І РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ромаш Д.В.....	146
ЛІКВІДНІСТЬ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ В СИСТЕМІ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ Ряса В., Стонт О., Котенко З.,.....	148
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ Шевченко В.М. ....	152
ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Ярошенко А.О., Дейнека О.М.....	155
<b>СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ, СТРАХУВАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ .....</b>	<b>158</b>
РОЗВИТОК ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ: ДОСВІД РОЗВИНУТИХ КРАЇН Боднар О.А., Кугляр А.А. ....	159
ТЕХНОЛОГІЇ ПРОСУВАННЯ СТРАХОВИХ ПРОДУКТІВ У СТРАХОВОМУ МАРКЕТИНГУ Ведмідь М.О., Зоря С.П.....	162
ДИДЖИТАЛІЗОВАНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ Дроботя Я.А., Пономарьова М.С. ....	165
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ БАНКІВ УКРАЇНИ Жердецька Л.В., Гой В.К. ....	167
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЦІНОВИХ СТРАТЕГІЙ Жердецька Л.В., Урум Е.О.....	171
РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ У ФУНКЦІОНУВАННІ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ Завалій О.О.....	175
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ FİNTECH У БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ Коваленко В.В.....	178

## **ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ**

**Шевченко В. М.,**

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Тютюнник Ю. М., к.е.н, доцент

Оскільки ринкове середовище в Україні розвивається, роль фінансового аналізу неминуче зростатиме для підтримки фінансових норм, що стосуються ефективності суб'єктів господарювання та учасників ринку цінних паперів, зокрема емітентів, інвесторів, інвестиційних посередників та фондових бірж. Відповідно до цілей аналізу, його предметом є розробка об'єкта дослідження та, після встановлення притаманних йому причинно-наслідкових зв'язків, можливих варіантів управлінських рішень щодо вдосконалення власної тактики та стратегії з метою досягнення певного позитивного результату. Водночас, для зменшення невизначеності та впливу суб'єктивних факторів, підвищення якості управління та інвестування необхідна достовірна інформація про сфери використання коштів та надійність емітентів цінних паперів, потенційних позичальників, партнерів тощо.

Інформаційне забезпечення фінансового аналізу – це система даних, що дозволяє вивчати справжню природу об'єкта управління для вимірювання впливу факторів, що його визначають, та визначення можливостей управлінських дій.

Найважливішим джерелом інформації про фінансові та фінансові результати компанії є її фінансова звітність. Це перший і найважливіший офіційний документ, який використовується для оцінки вартості бізнесу. Якісна та добре продумана комунікація надає набагато більше інформації, ніж просто числові дані в кінцевому підсумку. Вона створює дані, які можуть підвищити довіру управлінських рішень для розробки моделі беззбиткової діяльності підприємства та аналізу різних сценаріїв розвитку подій у секторі економіки. Система фінансової звітності призначена для визначення ключових показників ефективності, які дозволять їй ідентифікувати, запобігати певним проблемам та створювати в майбутньому базу даних для визначення тенденцій розвитку бізнесу. Зміст, глибина та всебічність аналізу, які впливають на стан об'єкта дослідження, значною мірою визначається станом інформаційного забезпечення [1].

У міжнародній та національній практиці фінансова звітність базується на принципах [2]:

- відкритості інформації;
- зрозумілості фінансової звітності особам, які приймають ділові рішення на її підставі;
- корисності, значущості та вірогідності;

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів  
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

- точності й коректності, що дає можливість адекватно інтерпретувати фінансову звітність.

Фінансова звітність компаній має кілька переваг [3]:

- єдині державні вимоги до форм звітності всіх суб'єктів господарювання за формою власності дозволяють використовувати уніфіковані методи розрахунку показників і надають можливість порівнювати дані;

- відкритість (фінансова звітність не є комерційною таємницею) сприяє тому, що внутрішні та зовнішні сторони використовують інформацію для оцінки компаній;

- зобов'язання підприємств зберігати документацію не передбачає додаткових витрат на аналіз будь-якими зацікавленими сторонами.

Крім фінансової звітності за встановленою моделлю, до інформаційних джерел необхідно включити також обов'язковий перелік внутрішніх звітів про управління та планування для аналізу фінансового стану компанії; інформацію про інвестиційні, фінансові програми та проекти; агрегатні та дискретні рахунки; певні розрахунки і калькуляції.

Звітність, яка є продуктом управлінського обліку, складається окремо на кожному підприємстві. Склад показників, що використовуються в управлінському обліку, регулярність їх розрахунку та подання визначаються конкретними задачами фінансового менеджменту певного підприємства. Результати управлінського обліку використовуються для моніторингу поточної фінансової діяльності та оцінки її ефективності, формування фінансової стратегії та політики щодо окремих фінансових аспектів розвитку компанії. Ця інформація дозволяє визначити відхилення між фактично досягнутими значеннями фінансових показників, які вважаються однаковими. Публікації, видані внутрішньою бухгалтерією, містять більш детальну інформацію, ніж фінансова звітність, яка у свою чергу, дозволяє одержати додаткові аналітичні дані та надалі готувати обґрунтовані висновки, тим самим значно розширюючи межі дослідження та покращуючи якість фінансового аналізу [4].

Фінансовий аналіз за користувачами можна поділити на внутрішній і зовнішній, з різницею в тому, хто його проводить і з якою метою.

Основним змістом зовнішнього аналізу є надання інформації багатьом користувачам про прибутковість, платоспроможність, фінансову незалежність, ефективність бізнесу, стабільність ринку компанії. Тест на ймовірність банкрутства та методологія кредитного рейтингу також ґрунтуються на інформації, отриманій із зовнішнього аналізу. Оскільки наведений вище аналіз базується на обмеженій інформації про діяльність компанії, він не дозволяє визначити всі причини успіху чи невдачі компанії.

У свою чергу, внутрішній аналіз використовує всю достовірну інформацію, а тому більш глибоко вивчає причини та наслідки фінансової звітності. Метою внутрішнього фінансового аналізу є забезпечення запланованого надходження грошових коштів та надання власного і позикового капіталу для створення умов нормальної роботи підприємства з метою

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів  
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

максимізації прибутковості та усунення ризику банкрутства. Результати внутрішнього фінансового аналізу надаються керівництву компанії. Основним змістом цього аналізу є факторний аналіз прибутку, собівартості продукції за видами продукції та за видами витрат, пошук точки беззбитковості (критичного обсягу виробництва), фінансовий аналіз інвестиційних проєктів. Внутрішній фінансовий аналіз розглядає ширші питання у контексті глибшої інформації про діяльність компанії. Важливе місце серед джерел інформації займають дані внутрішнього (управлінського) обліку.

Сьогодні підприємства обирають тип організації управлінського обліку виключно виходячи зі специфіки своєї діяльності, структури та розміру підприємства, нормативних вимог. Проведення аналізу фінансового стану своєї діяльності є внутрішньою справою компанії. Кожна компанія самостійно відповідає за те, коли та як вона виконує та проводить свій фінансовий аналіз. Проте, надалі все частіше виникає необхідність в постійному, а не єдинократовому контролі за фінансовим станом підприємства [5].

Тому, щоб покращити фінансові показники компанії, необхідно покращити інформаційне забезпечення шляхом впровадження нової політики комунікації, підвищення якості фінансової звітності для розширення її аналітичних можливостей.

Список використаних джерел

1. Варічева Р. Система обліку як складова інформаційного забезпечення економічного механізму виробничого управління: етапи розвитку, цілі та показники. *Економіст*. 2010. №6 . С. 61-64.
2. Оцінка фінансової звітності як основа прийняття фінансових рішень. URL: [https://studopedia.com.ua/1\\_169937\\_otsinka-finansovoi-zvitnosti-yak-osnova-priynnyattya-finansovih-rishen.html](https://studopedia.com.ua/1_169937_otsinka-finansovoi-zvitnosti-yak-osnova-priynnyattya-finansovih-rishen.html) (дата звернення 16.11.2022).
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 16.11.2022).
4. Інформаційне забезпечення фінансового управління. URL: [https://pidru4niki.com/18670317/finansi/informatsiyne\\_zabezpechennya\\_finansovogo\\_upravlinnya](https://pidru4niki.com/18670317/finansi/informatsiyne_zabezpechennya_finansovogo_upravlinnya) (дата звернення 16.11.2022).
5. Малій О.Г. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки*. 2018. Випуск 193. С. 247-256.